

PROMĚNY SILŮVEK VE FOTOGRAFÍCH

Vydáno k 740. výročí obce a 120. výročí SDH Silůvky

vydává Obecní úřad Silůvky, Prachatičky 39, 664 46, tel.: 547 225 127, e-mail: obec.siluvky@siluvky.cz, www.siluvky.cz

První písemná zpráva o obci Silůvky pochází z roku 1277 a váže se ke vzniku kapituly sv. Petra v Brně, pod níž obec patřila až do roku 1387 (oblast však byla prokazatelně osídlena již mnohem dříve, o čemž svědčí nálezy moravské malované keramiky z doby cca. 3000 př. n. l.).

Na horních obrázcích je foto originálu a dole přepis listiny z roku 1277

199

ad presens insunt vel inesse poterunt in futuro, nullo diminuto vel excepto per te ac heredes tuos filios dumtaxat et non filias, titulo feodi tenear et possideas ac racione ipsius feodi *ius Wasallorum Magdeburgensis* ecclesie habeas in omnibus indistinctum, quod et aliis concessimus infeodatis a nobis, quodque heredes tui, filii tantum sicut premissum est, gaudeant ipso iure. Dabis etiam annis singulis in recognitionem honorum ipsorum, canonicis nostris Olomucensibus de quolibet laneo mensuram tritici, quemadmodum ceteri infeodati a nobis dare tenentur. Sciendum etiam est quod villam Brunnaz tibi ac heredibus tuis ad tale ius contulimus, quod *Borglen* vulgari appellatur, de qua in castro nostro *Pustimir* facere debes residenciam personalem. Vt autem omnia premissa perpetuam obtineat firmitatem, nos ad rei memoriam sempiternam, presentem paginam inde conscribi nostrique sigilli iussimus munimine roborari. Et nos Olomucense capitulum. Ego Budizlaus decanus. Alexius prepositus. Cyrus archidiaconus. Iohannes de Homburgh scolasticus, Lampertus custos. Theodericus de Vylmensteyn. Bartholomeus. Theodericus de Yglautia. Vlricus. Petrus. Thomas. Hartmannus, ceterique canonici subscribimus presensque scriptum sigilli nostri munimine roboramus. Datum in Switaula. Anno domini MCCLXXVII. sabbato proximo ante festum natiuitatis domine nostre.

Ex originali in arch. archiepiscopali Cremstrensi. — Apographum in codicibus Olomucensibus I. membr. fol. 75., chart. I. pag. 72. et II. fol. 107.

CXLIV.

Otakarus, rex Boemiae et marchio Moraviae, dotat capellam s. Joannis Baptistae Brunae, eamque Henrico, praeposito Daubraucensensi, confert. Dt. Prage, pridie Nonas Septembris, 1277.

Otakarus, dei gratia rex Boemie, omnibus in perpetuum. Orationis domos templeque laudum ad diuini cultum nominis atque ad honorem et gloriam regis regum a quo processit posse potentum in diuersis terrarum nostrarum partibus construimus reuerenter, quatenus sue pietatis nos dulcedine foveat, dum deuotis admixta precibus suarum laudum preconia celebrantur in ipsis. et ut eius cultui feruentius et frequentius intendatur, easdem

200

ecclesias possessionum iuriamque dotibus dotatam liberaliter et ditatam. quod sacris deputati misterijs quibus ipsas conferendas duximus, uite necessaria decenter ex ipsis possint percipere; et diuinis officijs libentius et honestius insudare. Per presens igitur priuilegium noscat tam presens etas, quam successura posteritas futurorum, quod ad hoc ut *Capella nostra Brunensis* quam in honorem *beati Iohannis* baptiste construi fecimus, et procurauimus consecrari, concedentis dotis nixa presidijs uite necessaria ministrare ualeat sacerdoti suo, qui ministrauerit in eadem, ipsam capellam munificentia dotauimus liberali, conferentes eidem dotis nomine in *Rechouitz* Curiam nostram cum quinque laneis ibidem et quibuslibet appenditijs suis, uidelicet siluis, pratis, pascuis, nos contingentibus ratione Curie antedictae, necnon et villam in *Sulostowitz* cum suis attinentijs omnibus, uineis, pratis, piscationibus et ceteris rebus alijs pertinentibus iure attinentie uel appendicij ad eandem; volentes, ut eadem bona ad dictam Capellam nostram pertineant, et pertinere deinceps debeant, contradictione qualibet in posterum quiescente. et quod dilectus Capellanus noster Henricus venerabilis prepositus de *Dobraucnik* cui dictam Capellam contulimus, ac successores ipsius quibus nos uel heredes nostros Capellam predictam conferre contigerit, dicta bona possideant ipsius Capelle nomine pacifice et quiete. In cuius rei testimonium et robur perpetuo ualiturum presens priuilegium fieri, et sigillis Maiestatis nostre fecimus communiri. Datum Prage per manus magistri Henrici prothonotarij regni nostri et plebani in Gors, anno ab incarnatione domini Millesimo ducentesimo, septuagesimo septimo, pridie nonas Septembris sexte indictionis.

Ex originali in archiuo monasterij aulae reginae Brunae.

CXLV.

Idem formam pacis inter se et Rudolfum, Romanorum regem, per mediatores ordinatam approbat, includens ei consanguineos et affines suos, regem Ungariae, ducesque Thuringiae, Wratislaviae atque ceteros principes Poloniae. Datum Prage, pridie Idus Septembris, 1277.

Otakarus Dei gratia rex Boemie, uniuersis presentes litteras inspecturis, noticiam subscriptorum. Tenore presencium recognoscimus et

Vážení spoluobčané a rodáci. Na fotografiích vám chceme ukázat, jak se naše obec mění. V některých případech fotografie zachycují stejná místa v Silůvkách dříve a nyní. Na první straně je budova obecního úřadu. Již od roku 1798 zde sídlila obecní radnice. V přízemí byl od roku 1893 Obecní hostinec. Na této straně je bývalý obchod pana Škorpíka, nyní Penzion U pece, který nabízí velmi kvalitní ubytování.

Pohled na Orlovnu a část ulice Anenské. Po vyhlášení republiky r. 1918 začínají se v obci zakládat politické strany a organizace. Obecní hospoda již nevyhovuje náročnějším požadavkům stran k provozování kulturní a sportovní činnosti v obci. Tuto nutnost pociťuje také Lidová strana spolu s Orelskou jednotou, které mají v obci největší členskou základnu. Proto byl také založen přípravný výbor v čele se starostou Matějem Hodovským, jehož úkolem bylo nalézt příhodné místo k postavení Lidového domu – Orlovny. Po zralé úvaze byl vybrán a také zakoupen dům č. 54, Fraňova kovárna ve středu obce. Celý dům, včetně chlévů, stodoly, dvora a zahrady koupil starosta M. Hodovský s manželkou Amalií v únoru roku 1932. Na místě zbouraných chlévů byl postaven prostorný sál s jevištěm, přísálím, galerkou a sborovnou.

Po pádu komunismu r. 1989 a obnovení činnosti Orla opět svítila naděje na přestavbu přední části Orlovny, bývalého obydlí Fraňů, jedné z nejstarších budov v obci, která se postupně rozpadala. K zásadnímu rozhodnutí zrekonstruovat Orlovnu došlo v roce 2002. Starosta Orla bratr Josef Záděra se ujal tohoto úkolu. Dne 16. 12. 2003 proběhlo kolaudační řízení a stavba byla předána k užívání.

Obchod s potravinami a smíšeným zbožím Jednota byl postaven v "Akci Z" v 70. letech minulého století. Současným majitelem je pan Buček z Radostic.

V roce 1952 se knihovna stěhuje do jedné místnosti v místní pastoušce. V té době měl knihovní fond 750 svazků. Obecní pastouška měla č. p. 41. V 60. letech minulého století byla zbourána. Dnes na tomto místě stojí dům č. p. 42 kde nyní bydlí Hronovi.

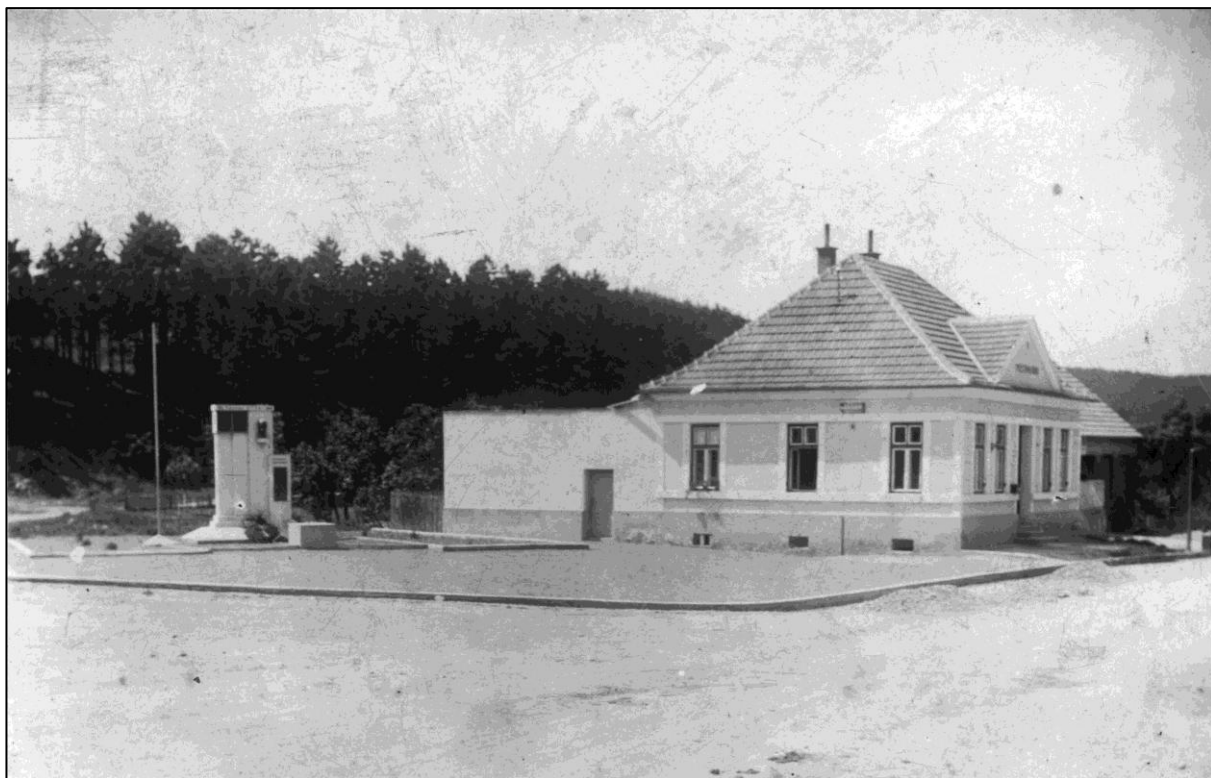
V roce 1850 byla v Silůvkách postavena zvonice zasvěcena sv. Anně. Z důvodu stavebních úprav centra obce byla v roce 1973 původní zvonice zbourána a nová postavena na stávajícím místě. V dubnu 1974 byl do nové zvonice umístěn původní zvon. Na kapliče bylo v roce 2002 instalováno zařízení na elektrický pohon zvonu a v roce 2013 bylo zabudováno venkovní osvětlení kaple. Poutní mše sv. u kaple je sloužena v neděli, která je nejbližší 26. 7. (svátek sv. Anny)

Původní kaplička z období po třicetileté válce byla při opravách silnice v roce 1972 zbourána. Socha sv. Jana Nepomuckého pak byla přemístěna na druhou stranu silnice. Během listopadu 2012 byla zastřešena, aby byla v důstojném prostředí chráněna před povětrnostními vlivy. Samotnou sochu namaloval pan Jiří Zoufalý.

V roce 1870 projel přes obec Silůvky první vlak. V nádražní budově byl zřízen telegrafní úřad a založen c. k. úřad poštovní. Později byla pošta přemístěna do této samostatné budovy. Býval tam i Místní národní výbor, pobočka České spořitelny a obchod s potravinami. Původní foto je z roku 1938.

V roce 1910 byla v Silůvkách založena Tělocvičná jednota Sokol. Ustavující valná hromada se konala 14. 4. 1910 v hostinci U Škorpíků. Dne 6. 5. 1923 byla pořádána slavnost položení základního kamene sokolovny. Slavnostní otevření nové sokolovny se konalo 6. 7. 1924. Tělocvičná jednota Sokol Silůvky vydala v roce 2010 při příležitosti pořádání oslav 100. výročí svého založení publikaci nazvanou "100 let Tělocvičné jednoty Sokol Silůvky v obrazech a dokumentech, 1910 - 2010". Autor publikace je Radek Neužil.

Ulice Na Nivách. Původní foto domu č. p. 205. Rodný dům Jiřího Zoufalého.

Kaple Nejsvětější Trojice pochází z r. 1586. Stojí na křižovatce původních cest. V době kdy ještě nebyl v Silůvkách hřbitov, doprovázela celá obec zemřelého k této kapli, kde se konalo poslední rozloučení. Dále pak pokračovali jen nejbližší příbuzní na hřbitov v Tikovicích. Jedná se o nejstarší církevní stavbu v Silůvkách. V roce 2008 byla tato památka citlivě opravena.

Celkový pohled na Silůvky. K 31. 12. 2016 měly Silůvky 783 obyvatel. Máme vydáno 290 popisných čísel. V roce 1910 žilo v Silůvkách 583 obyvatel ve 115 domech.

V roce 1887 založil tehdejší učitel, správce školy a spisovatel našeho okolí Viktor Kamil Jeřábek v naší obci knihovnu. Dnešní knihovna se nachází od 60. let minulého století v budově bývalého holičství Arnošta Urbana. Paní Jiřina Bílá (Zdražilková) je knihovnicí od roku 1951 dodnes.

Ulice Anenská, dům rodiny Škorpíkovy

Ulice Anenská

Nová výstavba na ulici Anenské

Náves v 50. letech minulého století s domem č. p. 55 – bývalého rolníka Josefa Škorpíka. Tento dům byl v 60. letech minulého století při rekonstrukci silnice zbourán. Na fotce dole je náves v srpnu 1968 se Sovětskými tanky.

Na ulici Prachatičky naproti domu č. p. 64, stával od roku 1645 kaštan, který byl v šedesátých letech minulého století vykácen. Stál na místě, kde byli pohřbeni občané pobiti Švédskými vojsky generála Torstensonova, který během třicetileté války dvakrát dobýval Brno (1643 a 1645). Vedle stromu stával dubový kříž s krásnou řezbářskou výzdobou a ukřižovaným Kristem.

Datem, od kterého se začínají počítat dějiny silůvské školy, je rok 1783. Původní stará škola nesoucí čp. 57 stávala vedle domu čp. 5 u kaple v. Jana na rohu dnešních ulic Pod Lipami a Sokolská. Původně byla v této škole pouze jedna místnost, která sloužila současně jako učebna i byt učitele. V roce 1874 byla postavena na současném místě nová školní budova pod čp. 81. Prvním učitelem byl v letech 1783 až 1799 Václav Hašek z Kounic. Jedním z dalších učitelů, kteří na škole působili, byl i spisovatel Viktor Kamil Jeřábek (*1859 – †1946), který na škole působil od roku 1881 celých šest let.

V roce 1900 byla škola přistavěním patra rozšířena na dvojtřídní. V tomto školním roce bylo v 1. třídě 54 a ve 2. třídě 48 žáků. První třídu učil Václav Hládek, druhou p. Růžena Kočí z Hrušova. 5. dubna 1919 byla vedle školy vysazena „Lípa svobody“. Ta v roce 1935 uschla a na jejím místě byla vysazena „Lípa slovanství“, která zde roste dodnes.

Na podzim roku 1870 byla ukončena výstavba železné dráhy z Vídně do Brna přes obec Silůvky. Pravidelné spojení mezi Brnem a Vídní mělo pro obec netušený význam. Nejen, že občané ze Silůvek začali jezdit za prací do Brna, ale též jich mnoho pracovalo na dráze samé. Fotka nahoře je staniční budova před rokem 1900, fotka dole je z roku 1908.

Přibývalo také dělníků, kteří denně z okolních sedmi vesnic využívali vlaků k cestě do zaměstnání. Všechny tyto okolnosti přímo vybízely k postavení hostince v blízkosti silůvského nádraží. Stalo se tak roku 1897 a 32letý svobodný Jan Škorpík zde otevřel svoji živnost. Brzy však zjistil, že tato práce je nad jeho síly a hostinec koupil v roce 1900 Rudolf Smrž z Nové Vsi. Spolu s manželkou Julií zde prožívali zlaté časy hospody. V době totality bylo pohostinství využíváno hlavně ke konání schůzí všech organizací v obci, neboť v této době nebylo v Silůvkách jiné vhodné místo. Také myslivci zde konali po léta své „poslední leče“. Poslední nájemce byl pan Jindřich Stehlík.

Nahoře je fotografie nádraží v 70. létech 20. století. Dole je fotografie z roku 2011. Ve čtvrtek 18. listopadu 2010 bylo v Silůvkách uvedeno do provozu nové zabezpečovací zařízení. Tím se Silůvky staly opět po mnoha letech železniční stanicí. Předtím proběhla celková rekonstrukce včetně výstavby vyvýšených nástupišť a nového přejezdu. Oprava nádražní budovy, při níž byl zachován její historický ráz. Nechybí ani informační tabule s odjezdy vlaků a nádražní rozhlas.

Nádraží Silůvky postoupilo mezi deset finalistů soutěže o Nejkrásnější nádraží ČR 2015. Silůvky obdržely Zvláštní ocenění za cennou spolupráci obce a Správy železniční dopravní cesty (SŽDC) na citlivé rekonstrukci budovy a odpovědné péči o budovu a její okolí.

 SOUTĚŽ O TITUL
NEJKRÁSNEJŠÍ NÁDRAŽÍ ČR 2015
 ASOCIACE ENTENTE FLORALE CZ – SOUZNĚNÍ, Z.S., ŽELPAGE, Z.S.,
 PLZEŇSKÁ DRÁHA, Z.S. A MIKROREGION KONSTANTINOLÁZEŇSKO

UDĚLJÍ ŽELEZNIČNÍ STANICI
SILŮVKY
 ZVLÁŠTNÍ OCENĚNÍ
 ZA CENNOU SPOLUPRÁCI OBCE A SPRÁVY ŽELEZNIČNÍ
 DOPRAVNÍ CESTY NA CITLIVÉ
 REKONSTRUKCI BUDOVY A ODPOVĚDNÉ
 PĚČI O BUDOVU I JEJÍ OKOLÍ

 ING. KAREL DŘEVÍČKÝ
 ING. MAREK PUCHÝ
 PLZEŇSKÁ DRÁHA, Z.S.

 MGR. JAN SOULEKA
 MIKROREGIONEM KONSTANTINOLÁZEŇSKO

 ING. DRAHOMÍRA KOLMANOVÁ
 ASY CZ – SOUZNĚNÍ, Z.S.
 ING. ZDENĚK MÍCHEL
 ŽELPAGE, Z.S.

Kazatelská stanice, která patřila k brněnskému evangelickému sboru, vznikla v Silůvkách r. 1921. Měla 58 členů. Stavba modlitebny začala s velkým nadšením v r. 1929 a už 10. srpna 1930 byla slavnostně otevřena. V roce 1942 byl z kazatelské stanice ustaven samostatný sbor. Významně se zapsal do historie farář Jiří Staněk. Nezůstával u tradičních forem farářské práce, ale hodně se věnoval mládeži, stýkal se nejen se svými farníky, a zajímal se o problémy všech občanů. Nynější faráškou je paní Martina Kadlecová.

Velmi časté požáry na konci 19. století v naší obci, které napáchaly značné škody zejména na majetku, měly za následek založení hasičského sboru. Dne 15. února 1897 obecní hlásný vybuchoval a již následujícího dne se v místním hostinci konala veřejná schůze, kterou zahájil místní starosta Jan Fráňa. Předal slovo Rudolfu Tichému, který mluvil o nutnosti založit v obci Silůvky hasičský sbor. Návrh byl přijat a ještě téhož dne byl hasičský sbor založen. V tento okamžik sbor sdružoval 50 členů činných a 19 přispívajících. V roce 2017 slaví 120 let od svého založení.

V pondělí 18. března 2013 ve Státních aktech Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky byl z rukou předsedkyně poslanecké sněmovny paní Miroslavy Němcové slavnostně předán Silůvkám „Dekret o udělení znaku a vlajky“. Jedná se o historicky první oficiální přidělení znaku a vlajky naší obci. V neděli 28. července 2013 byly při hodové mši sv. oba nové symboly požehnány.

Základ kroje je tvořen ze 2 až 3 oděvních součástí. Po staletí se kroj zdobil různými doplňky a detaily, kterými se odlišoval od jednotlivých krajů, podle bohatství a životní úrovně obyvatelstva. Během 20. století původní kroj mizí a objevuje se varianta kyjovského kroje. Poprvé se do širšího povědomí dostal díky Národopisné výstavě v Praze pořádané v roce 1895. Jelikož spadáme do zcela jiné folklorní oblasti, kyjovský kroj k nám nepatří. Z toho důvodu obnovujeme původní silůvský kroj. Obnovených krojů je ale málo a tak se stále používá i kroj kyjovský.

Hody se na vesnici slaví jako křesťanský svátek i jako den hojnosti, veselí a blahobytu. U bohatě prostřených stolů se setkává rodina a přátelé. Hodová tradice nemá stanovený jednotný termín konání. Ten se liší vesnici od vesnice a nejčastěji připadá na svátek patrona, kterému je zasvěcen místní kostel. Odedávna slavíme v Silůvkách hody Anenské, které kolem 26. července pořádá je T. J. Sokol Silůvky. Hody Martinské, které pořádá místní Jednota Orel kolem 11. listopadu, dříve pořádal Sbor dobrovolných hasičů. Hody ženáčské se konají nepravidelně vždy v říjnu.

Při příležitosti dvacátého výročí trvání Československé republiky v roce 1938 bylo obecním zastupitelstvem rozhodnuto vybudovat Památník osvobození. Autor návrhu i realizace je sochař Jan Vítězslav Dušek z Tábora. Památník osvobození byl slavnostně odhalen dne 14. srpna 1938. Obsahoval nejen známou bustu T. G. Masaryka ale i plakety M. R. Štefánika a Edvarda Beneše.

Ulice Na Rybníkách.

Ulice Pod Lipami

ulice Pod Lipami

Ulice Na Rybníkách

Ulice Nádražní

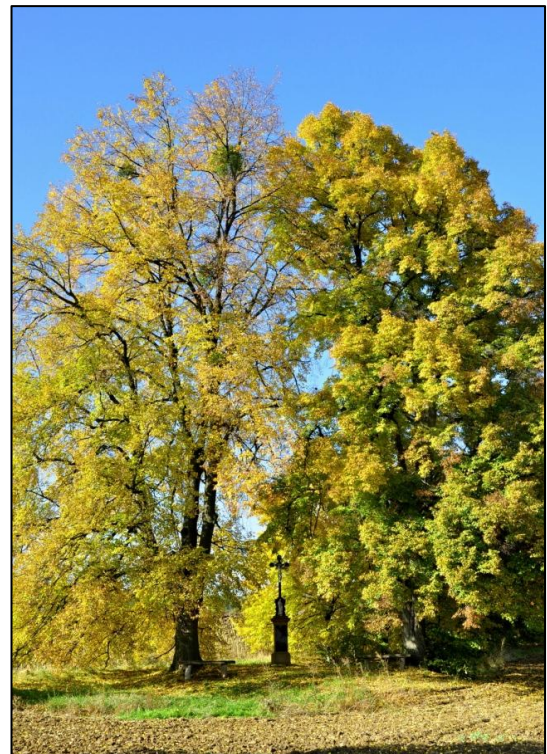

Ulice Prachaticky

V roce 1797 byla před domem 43 zasazena hrušeň „Štigmárka“, dnes nejstarší strom v obci. Lípa u školy je z roku 1919. Byla zasazena ke vzniku republiky. Roku 1939 bylo pod ní upraveno prostranství se stožárem a emblémem Národního souručenství. V silné bouce 6. srpna 2012 vyvrátil prudký vítr jednu z nejstarších lip na hišti Pod Lipami. Skupina lip u cesty Tuřanky nad nádražím směrem ke Hlíně. Pod nimi je železný kříž s kamenným podstavcem z roku 1880.

Skupina borovic lesních (*Pinus sylvestris*) na Karlově. Borovice mají košaté koruny sahající až k zemi. Jejich stáří se odhaduje přes 250 roků.

Kříž rodiny Škorpíkovy u cesty Tuřanky nad nádražím je z roku 1880. V roce 2002 byl zrenovován a vysvěcen. Kříž rodiny Záděrovy u bývalého vinohradu byl opraven v roce 2008. Kříž rodiny Jakšovy stojí na křižovatce k Mělčanům. Kříž byl v roce 2007 při vichřici poničen vyvráceným kaštanem a poté opraven. Kříž na Oklokách u silnice na Moravské Bránice byl postaven v roce 1912 na památku Jana a Anny Štefanových, kteří náhle zemřeli v roce 1911.

Dětské hřiště bylo vybudováno u hřiště Pod Lipami. Další dětské hřiště je na ulici Trávníky a také na ulici Na Rybnících u odbočky k čistírně odpadních vod.

Nové víceúčelové hřiště Pod Lipami bylo vybudováno v roce 2016. Je určeno všem obyvatelům obce pro realizaci spousty druhů sportů (např. volejbal, nohejbal, tenis, líný tenis, malá kopaná - fotbal/futsal, florbal, basketbal, strejbal, badminton, házená, vybíjená, hokejbal, hokej...a mnoho dalších.... Na umělé trávě nového hřiště lze také v zimě, vytvořit ledovou plochu jako kluziště. Hřiště lze večer osvětlit.

V rekordním čase 9. měsíců se nám podařilo vybudovat zcela nový Dům s pečovatelskou službou se 12ti byty. Již v září 2014 byl zkolaudován a schválen všemi úřady k užívání a plnění svého účelu.

V rámci soutěže „Stavba roku jihomoravského kraje 2014“ obdrželi starosta obce Zdeněk Prax a projektantka naší DPS Ing. Klára Trnková ocenění za 2. místo v kategorii „Bytové výstavby“.

Ocenění obdrželi 23. dubna 2015 na Brněnském výstavišti.

Seniorům se v Silůvkách líbí nejen nové bydlení v DPS, ale i dokončená krásná zahrada, kde mohou bezpečně procházet a posedět u šálku kávy v altánku.

Stará čekárna ze 70. let minulého století již dosloužila a nová od firmy Urbania je ozdobou naší návsi.

V roce 2012 se podařilo obci vykoupit na ulici Sokolské pozemek, pod kterým se nachází dva propadlé sklepy. Na jaře 2013 velmi zdařile vybudoval pan Josef Záděra nové vchody. Sklepy využívá školní jídelna z k uskladnění brambor, ovoce a zeleniny

Čistírna odpadních vod byla vybudována již v roce 1994. Po létech provozu byla již technologie zastaralá a proto byla v roce 2010 zrekonstruována.

Kamenný stůl nad nádražím při cestě do chatové osady Žáček. Je sestaven ze dvou kamenů pocházejících ze studny vyhloubené v roce 1360 na „Horním konci“. Menší kameny v minulosti tvořily sloupky zábradlí na původním mostku přes potok Šatavu u naší školy.

Na závěr nabízíme celkový pohled na naši obec z ptačí perspektivy.

